

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastuslaitoksen selvitys Sisäministeriön toimenpidepyyntöön selvityksen toteuttamiseksi hyvinvointialueilla pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta

Kokoltk 21.05.2026
1124/00.04.00/2026

Valmistelija(t) Paavo Tiitta puh. 044 718 8102, paavo.tiitta(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Kokonaisturvallisuuslautakunta merkitsee tiedoksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastuslaitoksen selvityksen Sisäministeriölle pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta.

Ennakkovaikutusten arviointi

Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:

- Vastaus Sisäministeriön tietopyyntöön liitteineen (ei julkinen, JulKL § 6)

Valmistelu

Sisäministeriö vastaa hyvinvointialueiden ohjauksesta pelastustoimen järjestämislaissa (613/2021) todetun mukaisesti. Pelastustoimen järjestämislain 13 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on seurattava järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta, kustannuksia ja tuottavuutta. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muihin hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Hyvinvointialueen on hyödynnettävä edellä mainittua tietoa järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen tietojohtamisessa toiminnan, tuotannon ja talouden ohjauksen, johtamisen, kehittämisen ja päätöksenteon tukena.

Järjestämislain 13 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuositukset on otettu huomioon hyvinvointialueella.

Lisäksi selvitykseen on sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys järjestämislain 11 §:ssä tarkoitettuihin investointisuunnitelman pelastustoimea koskeviksi osaksi.

Pelastustoimen järjestämislain 15 §:n mukaan sisäministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan tarpeita ja uhkia vastaavien pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen tason riittävyyttä. Nyt tehty tarkastelu kohdistuu kalenterivuoden **2025 palvelujen ja suoritteiden toteutumiseen**.

Selvitys lähetetään sekä Lupa- ja valvontavirastolle (aiemmin IS AVI:lle) sekä sisäministeriön pelastusosastolle. Vastausten perustella LVV tekee hyvinvointialueen pelastustoimesta oman selvityksensä, johon liitetään heidän toimestaan kansalliset pelastustoimen resurssi- ja tietovarannot (PRONTO, toimintavalmiuden toteutumukset jne.) ja LVV:n (IS AVI) omien vuosittaisten valvontakäyntien huomiot ja havainnot. SM Pelastusosasto laatii sitten edellisten tietojen perusteella kansallisen yhteenvedon.

Kevään 2026 toimenpidepyynnön mukaisesti:

- Sisäministeriö pyysi pelastustoimen palvelujen järjestämisestä vastaavia hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia laatimaan pelastustoimen palveluiden toteutumista ja talouden tilaa koskevan selvityksen vuoden 2026 hyvinvointialueneuvotteluita, Lupa- ja valvontaviraston hyvinvointialuekohtaisia ja valtakunnallista asiantuntija-arviota sekä sisäministeriön vuosittaista selvitystä varten.
- Selvitys tuli laatia sisäministeriön laatimalle valmiille pohjalle niemeltä hyvinvointialueen selvitys pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta. Selvitykset tuli toimittaa sisäministeriön kirjaamoon sekä Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon 30.4.2026 mennessä.
- **Vastauksissa tuli tarkastella palveluiden ja talouden tilan lisäksi myös tilanteita, joiden perusteella palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa tai palvelutuotannon ohjauksessa on ongelmia aiheuttavia puutteita.**

Selvityksen vastauksia varten SM laittoi kaikille pelastuslaitoksille valmiin strukturoidun asiakirjapohjan, johon kysymysten kohdalle jokainen pelastuslaitos laati omat vastauksensa. Vastauksissa toimintaa peilattiin hyväksytyyn palvelutasopäätökseen ja sen kehittämissuunnitelmaan. SM järjesti info-tilaisuudet selvityksen laadintaa varten.

Pelastustoiminnan suorituskyvyn arvioimiseksi prosentuaalisena toteutumisasteena sisäministeriö liitti suorituskyvyn arviointia varten erillisen taulukon (Liite 1. Pelastustoiminnan suorituskykyjen arviointi – kuvaukset).

Osan pyydetyistä tiedoista Lupa- ja valvontavirasto saa suoraan pelastustoimen tietojärjestelmästä Prontosta, sekä käy näitä läpi vuosittaisessa valvontakäynnissään. Vastaukset ovat linjassa tilinpäätöskertomuksen kirjatun kanssa ja myös lupa- ja valvontaviraston (IS AVI) vuoden 2025 valvontakäyntien huomioiden, huomautusten ja jo annettujen korjausmäärysten kanssa.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen selvityksen laatimiseen osallistuivat asiakirjapohjan sisällysluettelon mukaisesti toimintayksiköiden päälliköt pelastuspäällikkö, riskienhallintapäällikkö, valmiuspäällikkö, talous controller, hallintoassistentti, tekninen päällikkö ja pelastustoimen palvelualuejohtaja.